

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:
Перший проректор

Набока О.Г.
(підп.)
«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СВІТУ**

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(назва програми)
мова навчання українська**

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.

протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Лекції	
	20 год.	8 год.
	Практичні	
	20 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	80 год.	106 год.
Вид контролю: залік		

Мета вивчення навчальної дисципліни «Історія розвитку органічного світу» полягає у формуванні у студентів чіткого уявлення про закономірності філогенезу, основні події історії життя на Землі, принципи сучасної систематики та їх практичне застосування.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (вибіркової)
«Історія розвитку органічного світу»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<ul style="list-style-type: none"> – базові знання природничих та конкретних біологічних наук в обсязі, необхідному для обґрунтування загальнотеоретичних питань біології і основ здоров'я людини (об'єктно-предметна область, термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо); – здійснення аналізу структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів; – уміння розрізняти різні течії та погляди на еволюційні процеси; – розуміння теорії антропогенезу у зв'язку з уявленнями про загальний історичний розвиток органічного світу; – уміння орієнтуватись у проблемах і завданнях науки про причини, напрямки, результати, закономірності філогенезу; – розуміння загальних закономірностей історичного розвитку біологічних систем. 	<p>Словесний метод (лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів, демонстрації натуральних об'єктів, моделей та муляжів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз);</p> <p>практичний метод (практичні роботи, вивчення закономірностей філогенезу, набуття практичних навичок; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах), аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота).</p> <p>У рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та пошукові методи навчання відповідно до типу та складності завдання.</p>	<p>Вхідний (бесіда).</p> <p>Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, звіт про виконання практичної роботи, відповіді на питання).</p> <p>Вирішення компетентісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування.</p> <p>Підсумковий контроль (залік).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		л	пр.	с. р.		л	пр.	с. р.
Тема 1. Вступ до історії розвитку органічного світу	14	2	2	10	18	1	1	16
Тема 2. Критичний огляд теорій походження життя на Землі	18	4	4	10	22	1	1	20
Тема 3. Розвиток органічного світу у різні періоди геохронологічної історії	28	4	4	20	33	2	1	30
Тема 4. Походження людини. Основні стадії антропогенезу	28	4	4	20	24	2	2	20
Тема 5. Сучасна система органічного світу. Принципи біологічної класифікації	32	6	6	20	23	2	1	20
Усього годин	120	20	20	80	120	8	6	106

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Критичний огляд теорій історичного розвитку життя на Землі	2	1
2	Гіпотези походження життя	2	1
3	Загальні уявлення про еволюцію біосфери. Ноосфера	2	1
4	Геохронологічні віхи розвитку біосфери	4	1
5	Антропогенез і його рушійні сили	2	1
6	Основні етапи еволюції приматів. Відокремлення людської гілки	4	1
7	Еволюційні процеси в популяціях сучасного людства	2	1
8	Принципи систематики та їх практичне застосування	2	1
	<i>Разом:</i>	20	8

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теорії походження життя на Землі	2	2
2	Системні перетворення біосфери за геологічним часом	2	
3	Еволюція рослинного та тваринного світу в різні періоди геологічної історії планети	4	

4	Антропогенез: поняття, теорії, віхи	2	2
5	Основні етапи історичного розвитку приматів	4	
6	Еволюційні процеси у сучасних людських популяціях	4	2
7	Застосування на практиці принципів сучасної систематики	2	
	<i>Разом:</i>	20	6

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вступ до історії розвитку органічного світу	10	16
2	Критичний огляд теорій походження життя на Землі	20	20
3	Розвиток органічного світу у різні періоди геохронологічної історії	20	20
4	Походження людини. Основні стадії антропогенезу	20	30
5	Сучасна система органічного світу. Принципи біологічної класифікації	10	20
	<i>Разом:</i>	80	106

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення проблемних задач; в тому числі перевірка вміння

аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) і не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7. Рекомендована література

Основна

1. Корж О.П. Основи еволюції : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2018. 381 с.

2. Основи еволюційної теорії: Навчальний посібник / Уклад.: О.Ю. Галкін, Л.О. Тітова. К.: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. – 121 с. (електронне видання).

3. Циммер К. Еволюція. Триумф ідеї. Х. : Книжковий клуб сімейного дозвілля, 2020. 400 с. (електронне видання).

4. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.

5. Задорожний К. Від мавпи до людини. Харків : Ранок, 2021. 96с.

Додаткова

1. Фізіологія : навчально-методичний посібник / Гжегоцький М. Р., Петришин Ю. С., Мисаковець О. Г.; за ред. М. Р. Гжегоцького. Вінниця : Нова Книга, 2019. 464 с.

2. Гістологія. Цитологія. Ембріологія : підручник / за ред.: О.Д. Луцка, Ю.Б. Чайковського. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 592 с.

3. Фізіологія. Короткий курс : навч. посібник для медичних і фармацевтичних ВНЗ / [В. М. Мороз, М. В. Йолтухівський, Н. В. Белік та ін.] ; за ред.: проф. В. М. Мороза, проф. М. В. Йолтухівського. 2-ге вид. допов. і переробл. Вінниця : Нова Книга, 2019. 400 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://lifelib.info/biology/>
2. https://pidru4niki.com/77521/prirodoznavstvo/osnovi_evolyutsiyynogo_vche_nnya#96
3. <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/25110/1/Osnovy.pdf>

4. <https://bioweb.lnu.edu.ua/course/teoriya-evolyutsiji>
5. <https://www.mh4u.in.ua/>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Історія розвитку органічного світу» на навчальній платформі Moodle <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1930>